

Ons kenmerk	DOC-00054655	Maastricht	26 maart 2020
Zaaknummer	2018-200070	Verzonden	30 maart 2020
Bijlage(n)	2		

Definitief besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Vergunning

Artikel 2.7, tweede lid, Wet natuurbescherming

Voor het golfbaanrandenbeheer van een golfbaan

Zaaknummer: 2018-200070

1. Aanvraag

Bij brief van 19 december 2017, ontvangen op 22 december 2017, heeft de Bosgroep Zuid Nederland namens de Zuid-Limburgse Openluchtrecreatie BV. te Mechelen een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (verder: Wnb) aangevraagd voor het beheer van de golfbaanranden (binnen de Natura 2000-begrenzing) op een golfbaan, gelegen aan de Aubelsweg 1 te Mechelen. De activiteit heeft een (potentieel) negatief effect op het Natura 2000-gebied "Geuldal". De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2018-200070.

Op 12 oktober 2018 en 9 november 2018 zijn aanvullende gegevens ontvangen.

2. Procedure

De aanvraag wordt afgehandeld met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. De aanvraag om vergunning en een ontwerp van dit besluit hebben van 8 februari 2019 t/m 21 maart 2019 voor eenieder ter inzage gelegen in het gouvernement te Maastricht. Gedurende deze termijn kon eenieder bij het bestuursorgaan schriftelijk dan wel mondeling zienswijzen inbrengen. Het ontwerpbesluit en de kennisgeving konden in genoemde periode tevens worden geraadpleegd via de internetsite van de provincie Limburg (www.limburg.nl).

2.1 Zienswijzen en wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit

Binnen de termijn waarin de aanvraag en het ontwerpbesluit ter inzage hebben gelegen zijn zienswijzen ingediend. De zienswijzen worden verder behandeld in paragraaf 4.6.

Daarnaast hebben er enkele kleine tekstuele wijzigingen plaatsgevonden en is ook de tekst op pagina 32 van het ontwerpbesluit omtrent stikstofdepositie in het onderhavige besluit aangepast. Deze tekst was gebaseerd op de Programmatische aanpak stikstof. De Raad van State heeft echter op 29 mei 2019 een uitspraak gedaan waarin werd geoordeeld dat het Programma Aanpak Stikstof in strijd is met de Europese Habitatrichtlijn en daarom niet meer gebruikt mag worden. In het kader van de Spoedwet welke op 1 januari 2020 in werking is getreden is ook artikel 2.7. tweede lid gewijzigd. Dit is in het onderhavige besluit aangepast.

De genoemde aanpassingen zijn echter niet zodanig dat een wezenlijk ander besluit wordt genomen. Het dictum ten opzichte van het ontwerpbesluit wijzigt namelijk niet. Het opnieuw doorlopen van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 Awb is om die reden onnodig.

3. Beoordelingskader en de beschermde gebieden

3.1 Algemeen

Artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb heeft betrekking op de vergunningplicht in verband met Natura 2000-gebieden (Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) binnen en buiten Nederland. Op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb is een vergunning van Gedeputeerde Staten vereist voor het realiseren van een project, dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Heeft een aangevraagde vergunning betrekking op een project dat afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen, significant negatieve effecten kan hebben voor een Natura 2000-gebied, dan dient op grond van het bepaalde in artikel 2.8, eerste lid, van de Wnb een passende beoordeling te worden gemaakt van de gevolgen voor het gebied, waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen. Is een passende beoordeling vereist, dan kan de aangevraagde vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb in principe slechts worden verleend, indien op grond van de passende beoordeling de zekerheid bestaat dat er geen significante gevolgen voor het/de Natura 2000-gebied(en) kunnen op treden. Daarbij geldt dat bij de passende beoordeling het positieve effect van mitigerende maatregelen mag worden betrokken.

3.2 De kenmerken van het beschermde gebied 'Geuldal'

Natura 2000 Landschap	: <i>Heuvelland</i>
Status	: <i>Habitatrichtlijn</i>
Gemeenten	: <i>Gulpen-Wittem, Maastricht, Eijsden-Margraten, Meerssen, Nuth, Vaals, Valkenburg a/d Geul, Voerendaal</i>
Oppervlakte	: <i>circa 2.472 ha.</i>

Gebiedsbeschrijving

Bij brief van 19 mei 2003 heeft de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit het natuurgebied Geuldal aangemeld bij de Europese Commissie als speciale beschermingszone in het kader van de Habitatrichtlijn 92/43/EEG.

Het Geuldal is met een oppervlakte van bijna 2500 hectaren een van de omvangrijkste Natura 2000-gebieden in ons land. Het Geuldal bestaat uit grote delen van het beekdal van de Geul, de Gulp en een aantal zijbeken met enkele aangrenzende hellingen en plateaudelen. Het gebied wordt gekenmerkt door grote hoogteverschillen en is mede daardoor bijzonder gradiëntrijk. Op de plateaus en hellingbossen zijn door afstromend waterdiepe grubben uitgesleten. In het dal bevinden zich betrekkelijk voedselrijke en natte tot vochtige gronden met een afwisseling van hooilanden en diverse bosgemeenschappen. De hoger gelegen, droge hellingen bestaan uit een voedselarme en kalkarme bovenste helft en een wat voedselrijkere onderste helft, waarbij kalkgesteente soms dagzoomt (in groeven). Op veel plaatsen komen bronnen voor op de hellingen, waaruit smalle beekjes ontspringen. De graslanden en bossen die hier voorkomen bevatten orchideeënrijke hellingbossen, kalkgraslanden, heischrale graslanden en begroeiingen op rotsranden. In het zuidoosten komen op het plateau uitgestrekte beukenbossen voor waarvan de Veldbies-beukenbossen (*Luzulo-Fagetum*), voor Nederlandse begrippen, bijzonder zijn. Het Geuldal is belangrijk voor Ingekorven en vale vleermuis, daarnaast Vliegend hert, Geelbuikvuurpad en Spaanse vlag.

Aangewezen habitattypen en –soorten en bijbehorende instandhoudingsdoelen

Het Geuldal is aangewezen voor de volgende natuurlijke habitattypen zoals opgenomen in bijlage I van Richtlijn 92/43/EEG; prioritaire habitattypen zijn aangeduid met een sterretje (*):

- H3260A Beken en rivieren met waterplanten: uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
- H6110 *Pionierbegroeiingen op rotsbodan: uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
- H6130 *Zinkweiden: uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
- H6210 *Kalkgraslanden: uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
- H6230 *Heischrale graslanden: uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
- H6430C Ruigten en zomen: uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
- H6510A Glanshaver- en vossenstaarthooilanden: uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
- H7220 *Kalktufronnen: behoud oppervlakte en kwaliteit.
- H7230 Kalkmoerassen: uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
- H9110 Veldbies-beukenbossen: uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
- H9120 Beuken-eikenbossen met hulst: behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
- H9160B Eiken-haagbeukenbossen: behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
- H91E0C *Vochtige alluviale bossen: uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Geuldal is aangewezen voor de volgende soorten zoals opgenomen in bijlage II van Richtlijn 92/43/EEG; prioritaire soorten zijn aangeduid met een sterretje (*); Habitatsoorten met een plusje (+) aangeduid zijn als complementair doel aan het Habitatrichtlijngebied toegevoegd:

- H1037 +Gaffellibel: behoud omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor vestiging duurzame populatie.
- H1078 *Spaanse vlag: behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.
- H1083 Vliegend hert: uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit van het leefgebied voor uitbreiding populatie.
- H1096 Beekprik: uitbreiding verspreiding, omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.
- H1163 Rivierdonderpad: uitbreiding verspreiding, omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.
- H1166 Kamsalamander: behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.
- H1193 Geelbuikvuurpad: uitbreiding verspreiding, omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.
- H1318 Meervleermuis: behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.
- H1321 Ingekorven vleermuis: behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.
- H1324 Vale vleermuis: uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.

4. Overwegingen

4.1. Voorgeschiedenis

De Zuid-Limburgse Openluchtrecreatie BV. (hierna: de golfclub of ZLOR) is gelegen in de gemeente Gulpen- Wittem in de provincie Limburg. De golfclub kent een lange historie op deze locatie, het eerste deel van de golfbaan is aangelegd in 1956 en het tweede deel in 1992. De golfbaan ligt op een plateau, grenzend aan en deels liggend in het Natura 2000-gebied 'Geuldal'.

Het gebied waarin de golfbaan zich bevindt is bij beschikking van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland gerangschikt als landgoed bedoeld in de Natuurschoonwet 1928 als "Landgoed Golfbaan Wittem")

De Dassenwerkgroep Limburg en anderen hebben in 2012 een handhavingsverzoek bij de provincie Limburg ingediend om op te treden tegen de golfclub wegens het overtreden van de Natuurbeschermingswet 1998 (per 1-1-2017 Wet natuurbescherming (Wnb)). Het handhavingsverzoek van de Dassenwerkgroep en anderen had betrekking op de volgende aspecten;

- illegale uitbreidingen van het golfterrein van de golfclub in het Natura 2000-gebied 'Geuldal';
- het opschonen van de onderbegroeiing in de bosrand van dit Natura 2000-gebied;
- berekening van het golfterrein met water waarvan verondersteld wordt dat het met meststoffen en bestrijdingsmiddelen is vervuild;
- ingrepen op de waterhuishouding in de nabijheid van dit Natura 2000-gebied.

Het College van Gedeputeerde Staten van Limburg heeft het ontvangen verzoek van de Dassenwerkgroep Limburg en anderen om handhavend op te treden tegen de golfclub afgewezen (28 okt 2014, 2014/58284). Vervolgens heeft het college het door de Dassenwerkgroep en anderen hiertegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard (31 maart 2015, 2015/19475). Tegen dit besluit hebben de Dassenwerkgroep en anderen beroep ingesteld. De Raad van State heeft dit beroep gegrond verklaard (15 juni 2016, 201503953/1/R2) en heeft daarmee het besluit van het college vernietigd.

In dat kader is een passende beoordeling opgesteld met als doel de vraag te beantwoorden of de aanwezigheid, het beheer en het gebruik van de golfbaan (significant) negatieve effecten kunnen hebben op de natuurlijke waarden en de instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied.

Gelet op het voorgaande zijn in deze passende beoordeling het gebruik en de toen nog niet uitgevoerde maatregelen van de golfbaan integraal getoetst aan de Wet natuurbescherming in relatie tot het Natura 2000-gebied (hoofdstuk 2, Wnb). De aanwezigheid met de actuele inrichting, het gebruik en beheer van de golfbaan en de nog geplande verbetermaatregelen door de golfbaan zijn afzonderlijk en in onderlinge samenhang getoetst. De effecten ervan op de natuurlijke waarden van het Natura 2000-gebied zijn in beeld gebracht.

4.2. Vergunningenhistorie voorgenomen ontwikkeling

De golfbaan is naast de reguliere exploitatie bezig om de kwaliteit en structuur van de golfbaan te verbeteren. In dit kader is in 2011 een gebiedsvisie opgesteld. In de gebiedsvisie werd geconstateerd dat een aantal renovatiewerkzaamheden noodzakelijk waren. Deze omvatten verschillende verbetermaatregelen zoals het aanplanten en verwijderen van bosschages en bomen, het aanpassen van

de waterhuishouding en het realiseren van greens en tees met resistente grassoorten. De provincie heeft op 15 mei 2014 (kenmerk: 2014/25910) aan de gemeente een definitieve verklaring van geen bedenkingen (hierna: VVGB) in het kader van de Natuurbeschermingswet (oud) afgegeven. Deze VVGB ziet slechts toe op de betreffende wijziging (renovatiewerkzaamheden).

4.3. Aanvraag

De aanvraag ziet toe op het beheer van de golfbaanranden van de golfbaan voor zover deze deel uitmaken van het Natura 2000-gebied (zie onderstaande afbeelding).

De effecten van deze activiteit worden verderop beschreven en vervolgens getoetst op de mogelijke consequenties voor de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied 'Geuldal'. De golfclub wil

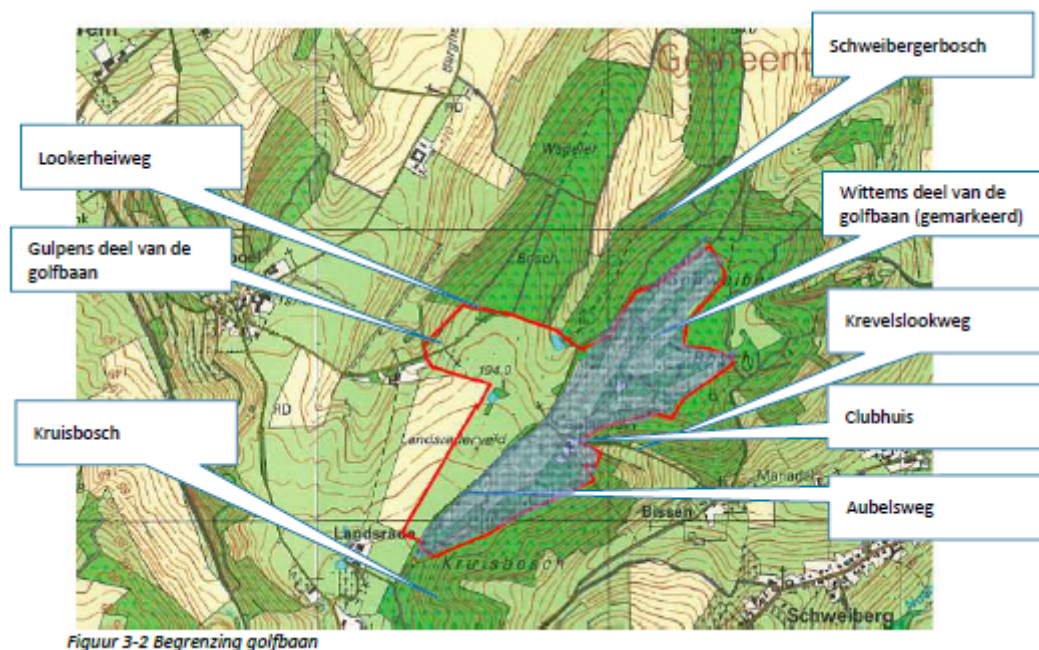
maatschappelijk verantwoord ondernemen. Daartoe is een intentieverklaring opgesteld door het Bestuur van de Zuid Limburgse Golf & Country Club Wittem. De golfclub heeft een Golf Environment Organization (GEO) certificaat. Dat is een internationale certificering door de Golf Environment Organization die kan worden aangevraagd na het doorlopen van het programma "Committed to Green". Dat is een programma dat is ontwikkeld om golfbaanbeheerders te stimuleren bewust om te gaan met natuur en milieu.

De golfbaan bestaat uit twee delen:

- Wittemse deel (de bosbaan):
Het oudste gedeelte van de golfbaan is aangelegd in 1956, hier staat ook het clubgebouw. Vanwege de ligging in het bos wordt dit ook wel de bosbaan genoemd.
- Gulpense deel (de landschapsbaan):
Aan de westzijde van de Aubelsweg is het jongere deel van de golfbaan (aangelegd in 1992) gelegen, de landschapsbaan.

Het Wittemse deel van de golfbaan (de bosbaan)

Het Wittemse deel van de golfbaan is het oudste gedeelte en is aangelegd in 1956. De baan wordt omzoomd door het Schweibergerbosch en het Kruisbosch). Aan het uiteinde van de Krevelslookweg ligt het clubhuis. Nabij de golfbaan wordt de weg geflankeerd door bos. De bosrand wordt gedomineerd door Ruwe berk met daarnaast veel Zomereik".

Het Gulpense deel van de golfbaan (de landschapsbaan)

Het Gulpense deel, de landschapsbaan, is in 1992 aangelegd op wat tot dan toe landbouwgronden waren. De aanwezige beplantingen dateren uit die tijd of zijn van recentere datum. Tussen de Wagelerbosch, onderdeel van het Natura 2000-gebied Geuldal, en de golfbaan ligt de Lookerheiweg.

Dit deel van de golfbaan grenst derhalve niet direct aan het Natura 2000 gebied 'Geuldal'. Dit deel van de golfbaan wordt voor een groot deel omgeven door een meidoornhaag. De landschapsbaan valt min of meer uiteen in drie delen, te weten (zie figuur 3-4 voor de ligging van de holes):

- de holes 2, 15 en 16 op het plateau aan de zuidkant van het terrein;
- de holes 10, 12, 13 en 14 op het plateau van het Wagelerbosch;
- hole 11 welke als enige hole aan de noordzijde van de Lookerheiweg is gelegen.

Figuur 3-4. Ligging holes (Bron: website golfclub)

Tussen het Gulpense en het Wittemse deel van de golfbaan is de Aubelsweg gelegen. Deze ligt deels als een holle weg tussen beide golfbaangedeeltes en deels op gelijk niveau. De weg wordt over een groot deel van de lengte begeleid door een houtkant die een buffer vormt tussen de weg en naastgelegen holes. Naast Zomereiken, Beuken en Ruwe berken komen hier ook Haagbeuken in de vegetatie voor. De Aubelsweg gaat over in de Lookerheiweg, die gelegen is tussen het Wagelerbosch en de landschapsbaan (Figuur 3-7).

Figuur 3-7: Beeld van de Lookerheiweg. Aan de linkerkzijde ligt het Wagelerbosch, rechts de landschapsbaan

Gebruik golfbaan

De golfbaan is toegankelijk vanuit de richting van het buurtschap Landsrade. De toegangsweg is geasfalteerd en volgt het aanwezige reliëf. De toegangsweg kruist daarbij het begin van een tweetal droogdalen. In 2009 is de weg voorzien van een bermversteving bestaande uit breuksteen/grind. Het clubgebouw is gelegen aan het uiteinde van de Krevelslookweg. In het bos nabij het clubgebouw bevindt zich de parkeerplaats van de golfbaan. De ondergrond van de parkeerplaats betreft halfverharding bestaande uit een kleeftlaag, afgestrooid met grind. De parkeerplaats is in twee delen opgesplitst. Hier is tevens een gebouwtje aanwezig voor de opslag van materiaal. Een derde, reserve, parkeerplaats bevindt zich aan de Aubelsweg.

Het gebruik van de golfbaan bestaat uit het lopen en golfen op de golfbaan, het gebruik van het clubhuis voor het nuttigen van consumpties en voor het houden van kleinschalige evenementen. De golfbaan is niet verlicht. Er wordt alleen gegolfd tijdens de daglichtperiode.

Niet vergunningplichtige activiteiten

Ten aanzien van het gebruik en de exploitatie van de golfbaan blijkt uit de passende beoordeling dat er geen significant negatieve effecten op zullen treden. Een vergunningplicht voor het gebruik en de exploitatie van de golfbaan is dan ook niet aan de orde. Ook ten aanzien van stikstof is er geen sprake van een vergunningplicht om de reden zoals beschreven in paragraaf 4.6.6. Aangezien er alleen mogelijk significante effecten op zouden kunnen treden ten aanzien van het golfbaanrandenbeheer ziet de vergunningaanvraag alleen toe op deze activiteiten.

Baanbeheer

Duurzaam beheer is leidend, zowel bij het dagelijks onderhoud als bij de renovatie van de golfbaan. Dit wordt onderstreept door de volgende zaken:

- De golfclub is in het bezit van het GEO certificaat. De onafhankelijke Golf Environmental Organization (GEO) richt zich o.a. op de aspecten natuur, water en vervuiling. De golfclub is sinds 2012 GEO gecertificeerd en onlangs (augustus 2018) is dit certificaat voor de derde maal toegekend. Het GEO-certificaat staat voor een duurzaam, milieubewust en natuurvriendelijke manier van beheer en onderhoud van de golfbanen;
- De golfclub is lid van de Vereniging van Bos- en Natuurterreineigenaren (VBNE) en onderschrijft daarmee dat ze zich conformeert aan de gedragscodes opgesteld door de VBNE;
- Meerdere malen per jaar adviseert een gerenommeerd agronomist, over gezonde en duurzame groei van het gras; daarbij behoort de reductie van gebruik van kunstmest, pesticiden en water;
- De golfclub is als 'pilot' actief in het door Koninklijke Nederlandse Golf Federatie (NGF) en Vogelbescherming opgezet programma 'Committed to Birds'. Het Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid (IVN) Heuvelland en Reptielen, amfibieën, vissen onderzoek Nederland (RAVON) zijn hierbij betrokken;
- Er is regelmatig overleg en afstemming met Staatsbosbeheer (SBB), Gemeente en Provincie over korte en lange termijn beheer van de op en om de golfbaan liggende bospercelen, die voor het grootste gedeelte deel uitmaken van de Ecologische Hoofd Structuur / Natuurnetwerk Nederland (EHS/NNN) en het Natura 2000-gebied 'Geuldal';
- Periodiek adviseert Bosgroep Zuid Nederland m.b.t. beheer en onderhoud van de waterpartijen op de baan;
- In de gebiedsvisie (2011) is gezocht naar de beste en meest solide oplossingen. Uitgangspunt is dat alle veranderingen, vernieuwingen en aanpassingen van uitstekende en bewezen kwaliteit moeten zijn.
- De richtlijnen die de golfclub heeft vastgesteld zodat bij het beheer rekening gehouden wordt met beschermde soorten in en nabij de golfbaan. Dit betreft ook de habitatsoorten waarvoor het Natura 2000-gebied 'Geuldal' is aangewezen en de diersoorten die in de omgeving (kunnen) voorkomen; Spaanse vlag, kamsalamander en ingekorven vleermuis.

Baanranden

Op de golfbaan zijn in met name het Wittemse deel overgangen aanwezig tussen de holes en de aangrenzende bossen (Figuur 3-13).

Figuur 3-13: Verschillende beelden van de randen van de golfbaan.

Op de golfbaan zijn volgens de gebiedsvisie (Heukelom Verbeek landschapsarchitectuur, 2011) drie typen overgangen gewenst:

- De semi- /hardrough loopt door onder de boomlaag. Het bos vormt een onderdeel van de hole. De struweel- en kruidlaag van het bos beginnen een aantal meters na de eerste bomen, waardoor de bomen een wezenlijk onderdeel vormen van het golfspel;
- De overgang bos en hole is abrupt. In deze overgang vormt het bos de coulisse, de wand die het uitzicht en de spelrichting bepaalt;

- De rough gaat op natuurlijke wijze over in een zoom- en mantelvegetatie die op haar beurt de natuurlijke overgang vormt naar het bos. Deze overgang vormt een geheel samen met de intensief gemaaide vegetaties van de hole en vormt een wezenlijk onderdeel van het golfspel op de betreffende hole.

Bij het maken van onderscheid tussen de verschillende onderdelen van een hole, zoals de tees, de greens en de fairway, speelt de maaihoogte en maairequentie een grote rol. Dit is in detail uitgewerkt in het Baanbeheerplan (ZLGCC - Baancommissie, 2014). Het karakteristieke uiterlijk van een hole wordt gedomineerd door intensief gemaaid gras. In de randen van de hole en op de plekken die bij een normaal spelverloop niet gebruikt worden, is ruimte voor andere vegetaties dan gras. Hierbij dient met name de hard-rough genoemd te worden. Deze zone/rand van de hole kan bestaan uit een kruidenrijke vegetatie.

Opschonen bosranden (en overige randen golfbaan)

De overgangszone tussen de baan en het bos worden met regelmaat geschoond. Het opschonen van bosranden bestaat uit het met de bosmaaier en/of kettingzaag weghalen van onder-begroeiing zoals varens en bramen in de bosrand (Baanbeheerplan van de ZLGCC, (2014)). Dit opschonen vindt, zoals beschreven in het baanbeheerplan van de golfclub, 2 à 3 keer per jaar plaats. Wortels en stobben dienen te blijven staan, waardoor e.e.a. na verloop van tijd weer zal opkomen. Hulst dient eveneens te blijven staan. In baanbeheerplan is aangegeven dat opgelet dient te worden dat het boskarakter behouden blijft en dat er geen parklandschap ontstaat. Om dit te verzekeren wordt niet meer dan 50% van de onderbegroeiing geschoond en niet dieper dan 3 tot 5 meter het bos in. Daarbij worden de volgende richtlijnen gehanteerd:

- geleidelijke overgang creëren van fairway/gras naar het bos;
- afwisselend delen laten staan/minder opschonen (tot zo'n 20%) en delen die wat intensiever worden aangepakt (tot zo'n 80%) om (ten behoeve van het golfspel) de wind voldoende vrij spel te geven;
- zorgen dat grote, karakteristieke bomen meer in het zicht komen.

In de winterperiode vindt de eerste grote opschoonactie plaats, tegelijkertijd met het overige snoeiwerk. In het voorjaar worden de randen nog een keer nagelopen met de bosmaaier en zo nodig in de zomer voor een derde maal.

Voor boombeheer worden de volgende maatregelen uitgevoerd:

- veiligheidscontrole (VTA) van grote bomen op en langs de rand van de golfbaan;
- zo nodig worden bomen aan de rand van het bos en solitaire bomen opgekroond. Het snoeien is enerzijds gericht om takken te verwijderen die (in de toekomst) het golfspel en/of de veiligheid belemmeren en anderzijds om de gewenste kroonhoogte te bereiken. Voertuigen moeten onder de boomkroon door kunnen rijden. Dood hout en aftakelende en dode bomen worden slechts verwijderd wanneer dit in potentie een bedreiging vormt voor golfers, personeel en/of wandelaars;
- het gras om de solitaire bomen behoort op maaihoogte van de omgeving te zijn, waarbij boomschors wordt ontzien;
- klimop in solitaire bomen zal worden tegengegaan;
- het snoeiwerk aan bomen en struweel vindt 1 x per jaar plaats in de winterperiode in een aaneensluitende periode van twee weken. Werkzaamheden die binnen die periode niet afkomen, schuiven automatisch door naar het volgende jaar. Deze werkwijze heeft als resultaat dat

snoeiwerkzaamheden met een cyclus van circa 5 jaar worden uitgevoerd. De cyclus van 5 jaar is niet opgezet als een strakke indeling van de totale gehele randzone in 5 deelgebieden of deeltrajecten.

Beheer van struwelen en mantels

Op diverse plekken op de golfbaan zijn aanwezige boomgroepen voorzien van een struiklaag en worden mantel- en zoom vegetaties ontwikkeld aan de bosrand. Daar waar struiken de mantel van een bos vormen is het de bedoeling van de golfclub een 'rafelige' overgang naar het bos te creëren. Om struweelvegetatie in stand te houden wordt onderhoud gepleegd om verbossing tegen te gaan door selectief verwijderen van boomvormers en een deel van het struweel af te zetten zodat verjonging kan plaats vinden.

Erfpachtovereenkomst met Staatsbosbeheer

De golfclub heeft een erfpachtovereenkomst met Staatsbosbeheer. In principe zullen de onderstaande werkzaamheden worden uitgevoerd door de volgende partijen:

Golfclub

- Omvormen van naald naar loofhout, inclusief herplant (eenmalig)
- Aanplant solitaire bomen (passend in Beuken-Eikenbos verbond)
- Aanplant struweel in bos en bosranden (in overleg met SBB)
- Jaarlijks onderhoud, snoeiwerk, verwijderen teveel dood hout, beperkt bijhouden onderbegroeiing (uitvoering na overleg met SBB en de gemeente Gulpen-Wittern)

Bladafval

De bladeren die in het seizoen de baan opwaaien worden op hopen bijeen geblazen en worden zo snel mogelijk afgevoerd om verwaaien naar het bos zo veel als mogelijk te voorkomen. Het doel hiervan is tweeledig: enerzijds om de fairway vrij van blad te houden en anderzijds verstikking van de bosrand door ophoping van blad te voorkomen. Dit is geregeld in het golfbaanrandbeheer.

Bemesting

Op de tees, greens en de fairways vindt stikstofbemesting plaats, circa 32 kg/ha/jr. Deze hoeveelheid wordt verdeeld over 2 keer per jaar. Er wordt gebruik gemaakt van 'slow release' kunstmest, dat is 2 à 3 maanden actief. De bemesting wordt vooral toegepast in de eerste groeifase van ruim 3 jaar na vervanging van de intensief gebruikte delen op de golfbaan. Het gebruik van de hoeveelheid kunstmest op de golfbaan kan zodoende tussen de jaren fluctueren afhankelijk van de omvang van de vervanging in de jaren.

De Zuid Limburgse Golf en Country Club is in 2012 GEO3-gecertificeerd en op 7 aug. 2015 is deze certificering verlengd op basis van de aangeleverde gegevens over de voorgaande 3 jaren (2012, 2013 en 2014). In bijlage 2 is het gebruik van meststoffen weergegeven over de jaren 2012 – 2014, welke hebben geleid tot het verlengen van het GEO certificaat. Het GEO certificaat is in 2018 voor de derde maal toegekend.

Gewasbeschermingsmiddelen

De toepassing van gewasbeschermingsmiddelen vindt alleen plaats bij ziekten en plagen.

Overeenkomstig de Green Deal Sportvelden is het streven gericht op geen toepassing meer van gewasbeschermingsmiddelen in 2020. Om dit te bereiken zijn inmiddels alle greens en afslagplaatsen omgevormd naar ziektebestendige soorten door actieve omvorming of doorzaaien als onderdeel van het Baanplan Wittem 2020.

De in het verleden en tot recent gangbare handelswijze bestaat eruit dat ziektes en plagen handmatig dan wel mechanisch worden bestreden. Indien dit strijdig is met de nagestreefde spelcondities of indien dit door de aard van de ziekte of plaag niet mogelijk is, wordt in uiterste nood gebruik worden gemaakt van bestrijdingsmiddelen (herbiciden, insecticide, nematiciden, fungiciden) die zijn vermeld in de laatst verschenen gewasbeschermingsgids (IKC/Plantenziektkundige-Dienst, Wageningen). Dit zijn middelen die wettelijk zijn toegestaan voor gebruik op openbare gazons en sportvelden. Onkruid wordt zoveel mogelijk handmatig verwijderd. Merit Turf4 is per medio september 2018 verboden en wordt vanzelfsprekend niet meer toegepast. .

Zoals aangegeven wordt deze handelswijze afgebouwd naar de beoogde situatie in 2020 waarbij geen gewasbeschermingsmiddelen meer zullen worden gebruikt.

Geplande verbetermaatregelen

In de gebiedsvisie, de bijbehorende maatregelenmatrix en maatregelplan zijn maatregelen opgenomen om de baan te verbeteren. Voor de maatregelen is een omgevingsvergunning (10 februari 2014) door de gemeente verleend. In de notitie 'Toelichting bij omgevingsvergunnings-aanvraag' (Bureau Verbeek, nov 2013) zijn de voorstellen ten aanzien van watersysteem gedetailleerd per hole uiteengezet. De maatregelen hebben betrekking op het aanleggen van drainagepoelen op het Wittemse deel van de golfbaan, aanpassing van drainage van greens dan wel tees, het aanleggen van overstortleidingen en het planten dan wel kappen van bomen en bosschages.

Maatregelen in het watersysteem

De drainage van de fairwaybunkers van hole 18 is aangesloten op de nieuwe poel van hole 1, zodat dit water niet meer in de poel aan de rand van het Natura 2000-gebied uitkomt. De drainage van de tees van hole 4 is aangepast, zodat het drainagewater richting de vijver van hole 12 wordt afgevoerd. De drainage van de green van hole 4 en de tees van hole 5 is gekoppeld aan de nieuwe poel van hole 5. Zodoende zijn de grindkoffers daar in de rand van het Natura 2000-gebied opgeheven.

Zoals beschreven is het doel om op de golfbaan een zodanige wateropslag te maken dat er helemaal geen drinkwater meer nodig is ten behoeve van de beregening en dat er geen overtollig regenwater via het gemeenteriool hoeft te worden gedraineerd. Om dit proces af te ronden is inmiddels de vijver van hole 16 uitgebreid (buiten het Natura 2000-gebied). Op het Wittemse deel van de golfbaan zijn drie poelen aangelegd, waarop de drainage van de omringende holes wordt aangesloten. Het betreft de poelen op hole 1, 5 en 7.

Er zijn tevens maatregelen uitgevoerd om overstort van water richting het Natura 2000-gebied te voorkomen:

- De poel van hole 18 is voorzien van een overstortleiding die naar de hard-rough, buiten Natura 2000 leidt alwaar het teveel aan water kan inzijgen in de ondergrond. De hard-rough krijgt hier de

functie van waterafvoer door infiltratie (wadi). Het risico op overstroming van de poel richting Natura 2000 wordt daarmee opgeheven;

- Vanuit de poel op hole 1 is een overstortleiding aangebracht richting de buffer van hole 12, zodat ook een teveel aan water binnen de golfbaan blijft;
- Er is een overloop gecreëerd in de poel van hole 8, zodat een teveel aan water in de hard-rough stroomt tussen de tees en de fairway. Op die locatie kan het water infiltreren in de bodem en wordt voorkomen dat het water afstroomt naar het Natura 2000-gebied. De hard-rough heeft hier de functie van een waterafvoer door infiltratie (wadi);
- Bij hole 17 is de afwatering van de tees en de green nog aangesloten op een tweetal grindkoffers.
- De beoogde aansluiting op een van de poelen (i.c. poel van hole 18) is inmiddels ook gerealiseerd. Hiervoor is een omgevingsvergunning door de gemeente verleend.

4.4. Habitattypen

Het 'Geuldal' is aangewezen als speciale beschermingszone voor de natuurlijke habitattypen zoals aangegeven in tabel 1.

Habitatype	Doelstelling
H3260 Beken en rivieren met waterplanten, subtype A (waterranonkels)	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
H6110 Pionierbegroeiingen op rotsbodern	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
H6130 Zinkweiden	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
H6210 H6210	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
H6230 Heischrale graslanden	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
H6430 Ruigten en zomen, subtype C (droge bosranden)	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
H6510 Glanshaverhooilanden, subtype A (glanshaver)	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
H7220 Kalktufbronnen	Behoud oppervlakte en behoud kwaliteit
H7230 Kalkmoerassen	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
H9120 Beuken-Eikenbossen met Hulst	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit
H9160 Eiken-Haagbeukenbossen, subtype B (Heuvelland)	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit
H91E0 Vochtige alluviale bossen, subtype C (beekbegeleidende bossen)	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit

Tabel 1 Instandhoudingsdoelstellingen habitattypen Geuldal

In het concept-beheerplan voor het Natura 2000-gebied 'Geuldal' is een aantal kaarten opgenomen met betrekking tot de aanwezigheid en spreiding van de in tabel 1 genoemde habitattypen in het Geuldal. Binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied 'Geuldal', ter plaatse van de Zuid Limburgse Golf & Country Club 'Wittem', komt enkel het habitatype Beuken-Eikenbossen met Hulst (goed en minder goed ontwikkeld) voor. Dit habitatype wordt deze hieronder nader omschreven.

H9120 Beuken-eikenbossen met hulst

Tot het habitatype worden alleen die bossen gerekend waar al vóór 1850 bos voorkomt en de daaraan grenzende bosopstanden die minstens 100 jaar oud zijn. Het is te vinden op voedselarme tot licht voedselrijke lemige zand- (Maasafzettingen) en lössgronden met vrij zure, zwak gebufferde standplaatsen. Komt vooral op de hogere delen van de plateaus en hellingen verspreid voor. Dit bostype wordt op gemiddeld dikkere lösslagen aangetroffen dan H9110.

De kwaliteit van opstanden kan van plaats tot plaats echter sterk verschillen, samenhangend met het voormalige bosbeheer. Zowel de bovenrand van het Groote Bosch als de bossen van De Molt en Kruisbosch zijn gedeeltelijk beplant of geheel doorplant met naaldhout. Dit is ten koste gegaan van dit habitatype en kan ook de standplaatscondities hebben aangetast (verzuurd). Grote delen van het bos, waaronder het noordelijke deel van het Ravensbosch, hebben geen noemenswaardige ondergroei.

Op standplaatsen met vuursteeneluvium in de ondergrond komt dit habitatype op uitgebreide schaal in een mozaïek met H9110 dan wel met andere of sterk gedegenereerde vormen van beide bostypen voor. Ook op delen van hellingen die tot voor kort grotendeels nog ontbost waren (zoals tussen Vilt en Berg), komen op uitgebreide schaal andere of fragmentaire vormen voor die op dit bostype lijken, maar die niet tot dit habitatype mogen worden gerekend. De voedselarme bodems zijn gevoelig voor verzuring en eutrofiëring. Daardoor verruigt de ondergroei vaak sterk met eutrafente braamsoorten en brandnetels. Het gaat hierbij vooral om de bossen die op het bovenste deel van de helling liggen, grenzend aan agrarisch gebied (Plateau van Heijenrath/Crapoel). Als gevolg van uitspoeling van met meststoffen verrijkt water dat op de percelen infiltreert of oppervlakkig afspoelt. Echter, ook het inwaaien van meststoffen heeft bijgedragen aan eutrofiëring van de bosranden. Karakteristieke zoomplanten ontbreken daardoor vaak.

De versnipperde ligging van vele objecten zorgt voor een verhoudingsgewijs grote bosrandlengte. Aangezien de bossen zich ontwikkelen vanuit voormalige hakhoutbossen zijn de opstanden doorgaans uniform qua structuur en leeftijdsopbouw. Er ontstaan dan dichte schaduwrijke bossen. Kansen op de vestiging en ontwikkeling van typische bosplanten en zoomplanten is daardoor ook op termijn beperkt (SRE, 2011).

Kwaliteitsanalyse H9120 Beuken-eikenbossen met hulst

Doel: Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Locatie en vegetatietypen Het habitatype is breder dan het vegetatietype Beuken-Eikenbos (42Aa2). Het omvat daarnaast ook vegetaties die behoren tot de randen en zomen van de bossen. In het Geuldal zijn het voornamelijk de bosvegetaties die tot het habitatype worden gerekend. (bostypen uit klasse 42); in totaal gaat het om een oppervlakte van 345 ha.. De eveneens kwalificerende mantel- en zoomvegetaties komen nauwelijks voor. Daardoor ontbreekt in het Geuldal een belangrijk deel van de biodiversiteit van het habitatype dat zich juist in die mantels en zomen van het bos manifesteert. Beuken-eikenbossen met hulst zijn te vinden in het Boven-Geuldal in de bossen van het Kruisbos, Wagelerbosch en Schweibergerbosch.

In het Midden Geuldal komt het habitatype verspreid voor. In het Beneden Geuldal wordt het op de plateaus en hellingen meer aaneengesloten aangetroffen. In het Boven en Midden Geuldal is de kwaliteit overwegend goed. Meer stroomafwaarts in het Geuldal is de kwaliteit over het algemeen matig. Abiotische randvoorden Zuurgraad: optimaal pH 5 en lager. Het habitatype komt in het Geuldal voor op zure leemhoudende zand en lössbodems. Voedselrijkdom: het habitatype komt voor onder matig voedselarme tot zeer voedselarme omstandigheden. Voor verrijking moet worden gewaakt; bij een rijkere toestand kan het habitatype niet in goed ontwikkelde vorm voorkomen/voortbestaan. Vochttoestand: Het habitatype is grondwateronafhankelijk.

Typische soorten

De vaatplanten van de lijst met aangewezen typische soorten komen alle vier binnen het habitatype in het Geuldal voor: Dalkruid, Gewone salomonszegel, Lelietje-der-dalen en Witte klaverzuring. Van de overige typische soorten (korstmossen, reptielen en vogelsoorten) moet het voorkomen nog worden beoordeeld.

Overige kenmerken van goede structuur en functie

- Op landschapsschaal: aanwezigheid van soortenrijke open plekken en bosranden met plantensoorten uit de klasse van gladde witbol en havikskruiden of bijzondere braamsoorten;
- Aanwezigheid van oude levende of dode dikke bomen en/of oude hakhoutstoven;
- Optimale functionele omvang: vanaf tientallen hectares. Vooral aan het eerste vereiste wordt gezien het gebrek aan (goed ontwikkelde) mantel- en zoomvegetaties niet voldaan.

Staat van instandhouding

De staat van instandhouding is matig.

Trend

De huidige bossen ontwikkelen zich vanuit voormalige hakhoutbossen. De opstanden zijn doorgaans uniform qua structuur en opbouw. Er ontstaan hierdoor dichte schaduwrijke bossen. Dit beperkt de kansen voor vestiging en ontwikkeling van voor het habitatype karakteristieke bos- en zoomplanten (Provincie Limburg, 2009).

Habitatrichtlijnsoorten

Het Geuldal is aangewezen als speciale beschermingszone voor de natuurlijke habitatrichtlijnsoorten zoals aangegeven in tabel 2.

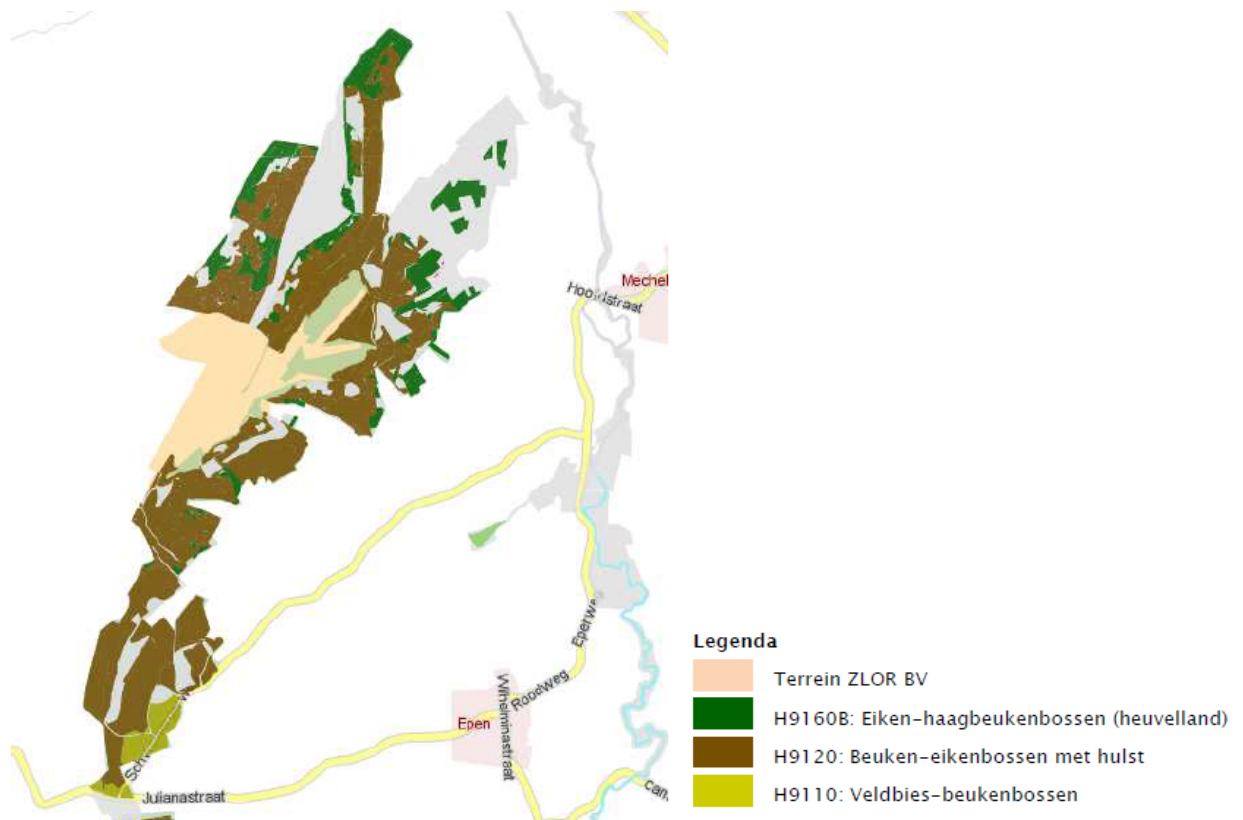
Doelsoort		Doelstelling
H1037	Gaffellibel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie
H1078	Spaanse vlag	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie
H1083	Vliegend hert	Vergroting omvang en kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie
H1096	Beekprik	Vergroting omvang en kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie
H1163	Beekdonderpad	Vergroten omvang en kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie
H1166	Kamsalamander	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie
H1193	Geelbuikvuurpad	Vergroten omvang en kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie
H1318	Meervleermuis	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie
H1321	Ingekorven vleermuis	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie
H1324	Vale vleermuis	Vergroten omvang en kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie

Tabel 2 Instandhoudingsdoelstellingen habitatrichtlijnsoorten Geuldal

In het concept-beheerplan voor het Natura 2000-gebied is een aantal kaarten opgenomen met betrekking tot de aanwezigheid en spreiding van de in tabel 2 genoemde habitatrichtlijnsoorten in het 'Geuldal'. Op de golfbaan van de golfclub zijn geen doelsoorten van het Natura 2000-gebied aanwezig. Bij Landsrade bevindt zich wel een populatie Kamsalamanders. Deze soort is gevoelig voor eutrofiëring van het water. Ten aanzien van de golfbaan van de golfclub' is in het concept-beheerplan de conclusie: 'toegestaan met eventuele aanvullende mitigerende maatregelen uit het nog op te stellen gewenste grond- en oppervlaktewaterregime (GGOR) opgenomen. Deze maatregelen zullen gericht zijn op de infiltratie van het hemelwater op de golfbaan en het daarmee tegengaan van de uitspoeling van meststoffen die bij afstroming kan plaatsvinden. De aangevraagde en inmiddels uitgevoerde werkzaamheden sluiten bij deze doelstelling aan.

4.5. Mogelijke significant negatieve effecten

De bossen die het terrein van de ZLOR BV omringen, maken ten dele onderdeel uit van het Natura 2000-gebied 'Geuldal' (deelgebieden Wagelerbosch, Schweibergerbosch en Kruisbosch). De bossen zijn gekwalificeerd als het Natura2000-habitattype beuken-eikenbossen met hulst (H9120), zie de onderstaande figuur. Daar waar dit habitattype binnen de erfpachtgrens is gelegen, wordt het beheer uitgevoerd door de ZLOR BV.

Figuur 1: Habitattypen op en rondom het terrein van de ZLOR BV (bron: GISViewer Limburg, Provincie Limburg, 2018).

Hieronder worden alle storingsfactoren bekeken die relevant zijn of kunnen zijn in relatie tot de instandhoudingsdoelstellingen van alle relevante habitattypen en soorten waarvoor het Natura 2000-gebied 'Geuldal' is aangewezen. Mogelijke effecten die kunnen optreden zijn bepaald met behulp van de 'Effectenindicator' op basis van de activiteit 'landrecreatie' van het Ministerie van EZ en op basis van 'expert-judgement'.

	Oppervlakte-verlies	Verziltig	Vermesting door de lucht *	Verontreiniging	Verdroging	Vernatting	Verstoring door geluid	Verstoring door licht	Optische verstoring	Verstoring door mechanische effecten
Habitattypen										
Beken en rivieren met waterplanten	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■
*Pionierbegroeiingen op rotsbodem	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■
Zinkweiden	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■
Kalkgraslanden	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■
*Heischrale graslanden	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■
Ruigten en zomen	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■
Glanshaver-en vossenstaarthooilanden	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■
*Kalktufbronnen	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■
Kalkmoerassen	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■
Veldbies-beukenbossen	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■
Beuken-eikenbossen met hulst	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■
Eiken-haagbeukenbossen	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■
Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	Geen informatie in de effectenindicator opgenomen									

	Oppervlakte-verlies	Verziltig	Vermesting door de lucht *	Verontreiniging	Verdroging	Vernatting	Verstoring door geluid	Verstoring door licht	Optische verstoring	Verstoring door mechanische effecten
Habitatsoorten										
* Spaanse vlag	■	■	■	■	■	■	■	■
Beekprik	■	■	■	■	■	■	■	■
Geelbuikvuurpad	■	■	■	■	■	■	■
Ingekorven vleermuis	■	n.v.t.	■	■	■	■	■	■	■	■
Kamsalamander	■	■	■	■	■	■	■
Meervleermuis	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Rivierdonderpad	■	■	■	■	■	■	■	■
Vale vleermuis	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Vliegend hert	■	■	■	■	■	■	■	■

*in de effectenindicator komt vermessing door afstroming niet voor.

Legenda:

■ zeer gevoelig

■ gevoelig

■ niet gevoelig

... onbekend

De volgende effecten treden met zekerheid niet op:

- Verzoeting: het gebruik resulteert niet in een verandering van het chloridegehalte in het water en in de bodem. De habitattypen zijn ook niet gevoelig voor verzoeting;
- Verandering overstromingsfrequentie: geen systeem binnen het invloedsgebied is afhankelijk van een bepaalde overstromingsfrequentie. De duur en/of frequentie van de overstroming van beken en rivieren in het Natura 2000-gebied verandert niet door de aanwezigheid en het gebruik van de golfbaan;
- Verandering van stroomsnelheid van beken en rivieren: omdat er geen sprake is van het plaatsen van stuwen, kanaliseren of weer laten meanderen van beken of rivieren binnen dit project;
- Verandering dynamiek substraat: er treedt geen verandering op in de bodemdichtheid of bodemsamenstelling van terrestrische of aquatische systemen, bijvoorbeeld door aanslibbing of verstuiving;
- Verstoring door mechanische effecten door betreding. In principe is er geen sprake van betreding van het Natura 2000-gebied door golfers, behoudens mogelijk het incidenteel zoeken van een bal buiten de baan;
- verstoring door trillingen in bodem en water: omdat er geen sprake is van heien of draaien van rotorbladen etc.;
- verandering in populatiedynamiek: omdat de aanwezigheid en het gebruik van de golfbaan geen direct effect heeft op de populatie-opbouw en/of populatiegrootte. Er wordt dan vooral gedoeld op een situatie wanneer er sprake van sterfte van individuen door wegverkeer, windmolens, of door jacht of visserij.
- verandering in soortensamenstelling: Er is geen sprake van bewust ingrijpen in de natuur door herintroductie van soorten, introductie van exoten, uitzetten van vis, inzaaien van genetisch gemodificeerde organismen etc.

Mogelijke significant negatieve effecten:

Beheer golfbaan

Het beheer van de golfbaan dient getoetst te worden op mogelijke effecten via:

- Oppervlakteverlies van het Natura 2000-gebied door het opschonen van de onder begroeiing langs de randzone, en daarmee mogelijk het verschuiven van de grens van de golfbaan in de richting van;
- Verontreiniging als er verhoogde concentraties van stoffen in een gebied voorkomen, welke stoffen onder natuurlijke omstandigheden niet of in zeer lage concentraties aanwezig zijn door het gebruik bestrijdingsmiddelen;
- Verzilting door het gebruik van meststoffen
- Verzuring en vermesting door het gebruik van meststoffen en (bij verzuring) de ophoping van bladeren;
- Verdroging door ingrepen in waterhuishouding/beregening;
- Vernatting door overstort van poelen.

Gebruik golfbaan

De aanwezigheid van golfers, het gebruik van de golfclub, verkeer van en naar de golfbaan dient getoetst te worden op mogelijke effecten door:

- Vermesting en verzuring door atmosferische depositie door verkeer en door bebouwing (verwarming);
- Verstoring door onnatuurlijke geluidsbronnen; permanent zoals geluid wegverkeer, dan wel tijdelijk zoals geluidsbelasting bij kleinschalige evenementen. Geluid is een hoorbare trilling, gekenmerkt door geluidsdruk en frequentie. Het gebruik en groenbeheer van de golfbaan gaat gepaard met geluidsproductie. Het groenbeheer (maaieren, schonen met bosmaaier) zijn de activiteiten die zorgen voor de hoogste geluidsniveaus. Autoverkeer van en naar het clubhuis produceert ook geluid;
- Verstoring door kunstmatige lichtbronnen. De golfbaan is niet verlicht, behoudens reguliere verlichting nabij het clubgebouw en overige gebouwen;
- Optische verstoring betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem. Het gebruik golfbaan resulteert in de aanwezigheid van mensen in gebieden grenzend aan de habitattypen en het Natura 2000-gebied;

Afbakening storingsfactoren per instandhoudingdoel

Op basis van de aanwezigheid en het voorkomen nabij de golfbaan zijn de habitatype Beuken-eikenbossen met Hulst, Eiken-Haagbeukenbos en de habitatsoorten Spaanse vlag, Kamsalamander en Ingekorven Vleermuis relevant. Tabel 5-2 toont voor welke storingsfactoren, volgens de effectenindicator, die aanwezige Natura 2000-waarden gevoelig zijn en/of die optreden als gevolg van de exploitatie van de golfbaan en de beoogde maatregelen uit de gebiedsvisie. Mogelijk storingsfactoren die optreden zijn oppervlakteverlies & versnippering, verontreiniging, verdroging, verzuring en vermisting en verstoring (door geluid, licht, optische verstoring).

Tabel 5-2 Relevante storingsfactor voor de toetsen habitattypen en habitatsoorten. (V: relevant, X: niet relevant)

		Oppervlakteverlies	Verontreiniging	Verdroging / vernatting	Vermisting	Verzuring	Stikstofdepositie	Verstoring (geluid, licht, optisch)
Habitattypen								
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	V	V	V (vernatting)	V	V	V	X
H9160 B	Eiken-haagbeukenbos (heuvelland)	X	V	V (vernatting)	V	X	V	X
Habitatsoorten								
H1078	Spaanse vlag	V	V	V (verdroging)	X	X	V	X
H1166	Kamsalamander	V	V	V (verdroging)	V	X	X	X
H1321	Ingekorven vleermuis	V	V	X	X	X	X	V

Hieronder zal worden ingegaan op de effecten die in potentie kunnen optreden in het Natura 2000-gebied als gevolg van inrichting en gebruik van de golfbaan. Het betreft:

- Oppervlakteverlies
- Verdroging
- Vernatting
- Verontreiniging
- Verzilting
- Vermesting
- Verzuring
- Verstoring door geluid, licht en optische verstoring

4.6.1 Oppervlakteverlies

Bij oppervlakteverlies is er sprake van een afname van beschikbaar leefgebied. Oppervlakteverlies zou kunnen ontstaan vanwege het bosrandenbeheer.

Huidige situatie

In de afgelopen jaren zijn er al diverse concrete maatregelen uitgevoerd om de natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten van de golfbaan te verhogen. Op diverse plekken binnen de golfbaan is struweel aangeplant, bestaande uit soorten die aantrekkelijk zijn als leefgebied voor de zeldzame hazelmuis. Bij hole 8 is een poel en stapelmuur gerealiseerd, die geschikt voortplantingsbiotoop en overwinteringsbiotoop bieden voor (onder andere) de vroege meesterpad. Daarnaast is de laatste jaren de oppervlakte aan hard rough (ongemaaid deel) met ruim een hectare uitgebreid.

Huidig bosrandbeheer

- In de huidige situatie vindt het afzetten van boomvormers en struweel in een cyclus van circa 5 jaar plaats.
- In de huidige situatie wordt de gehele bosrand 2 tot 3 maal per jaar met een bosmaaier gemaaid;
- In de huidige situatie worden de roughs die onderdeel uitmaken van de bosrand circa eenmaal per 2 weken (of minder vaak, afhankelijk van de omstandigheden) gemaaid.

Toekomstige bosrandbeheer

Voor het aanwezige bos binnen en aan de randen van de golfbaan streeft de ZLOR BV naar een verhoging van de natuurkwaliteit. In de huidige situatie is de overgang tussen golfbanen en bos zeer abrupt. Dat betekent, dat de grasvegetatie van de golfbanen (kort gras van de greens of 3 ruiger gras van de roughs) direct grenst aan opgaand bos. Er is geen sprake van een geleidelijke overgang in de vorm van bosrandvegetatie bestaande uit mantel- (struweel) en zoomvegetatie (kruiden). Ook is in veel bosdelen nog een aanzienlijk aandeel naaldbomen aanwezig, die van nature niet thuishoren in de Zuid-Limburgse hellingbossen.

De ZLOR BV heeft daarom een visie geformuleerd op het beheer van de bosdelen binnen haar terrein: De ZLOR BV wil de soortenrijkdom en structuur van het aanwezige bos binnen het terrein vergroten. De aandacht gaat daarbij met name uit naar de overgangen tussen bos en de golfbanen: ontwikkeling van

een bosrandvegetatie levert een belangrijke bijdrage aan zowel de soortenrijkdom als de structuurvariatie in het bos.

Het ontwikkelen van de bosrandvegetatie heeft daarnaast als voordeel dat de (randen van de) golfbanen minder sterk worden beschaduwd door (hoge) bomen. Dit komt de bezonning en beluchting van de banen ten goede. Recent is op de greens een nieuw type gras ingezaaid, dat gebruik van bestrijdingsmiddelen overbodig maakt, mits het gras voldoende licht en lucht krijgt. De bosrandontwikkeling draagt zodoende tevens bij aan het beëindigen van bestrijdingsmiddelengebruik binnen het terrein van de golfbaan.

De ZLOR BV maakt in haar visie geen onderscheid tussen bosdelen binnen en bosdelen buiten het Natura2000-gebied. Uitgangspunt is, dat al het bos een bijdrage kan leveren aan de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura2000-gebied en het habitatype H9120. Vanwege de ecologische samenhang van al het aanwezige bos, maar ook vanwege het efficiënt kunnen aanpakken van het beheer, wordt daarom al het bos binnen het terrein van de ZLOR BV als van gelijke ecologische potentie beschouwd en wordt het te voeren beheer afgestemd op het habitatype H9120.

Bosrandbeheer

In het bosrandbeheer wordt onderscheid gemaakt in aanloopbeheer, voor de ontwikkeling van de mantel- en zoomvegetatie, en regulier beheer, voor het behoud van de mantel- en zoomvegetatie.

Aanloopbeheer bosranden

Aan de randen van het bestaande bos wordt een mantel- en zoomvegetatie gecreëerd. Dit gebeurt afwisselend aansluitend op het bestaande bos door uitbreiding op en inbreiding in het bestaande bos.

De inbreiding in het bestaande bos wordt gerealiseerd door een geleidelijke omvorming over de gehele beheercyclus van 12 jaar. Deze omvorming wordt gerealiseerd door selectieve kap van naald- en loofbomen en het ringen van aanwezige loofbomen in de randzone van het bos, in combinatie met aanplant van kwalificerende struiksoorten. Door deze geleidelijke omvormingsmethode kan door langzame afsterving van de bomen en tegelijkertijd de ontwikkeling van struikvormers en kruiden in de ondergroei, geleidelijk een mantelzone ontstaan.

Alleen op plaatsen waar door het ringen van loofbomen onveilige situaties kunnen ontstaan, worden deze gekapt. Daar waar binnen de begrenzing van het Natura2000-gebied bosrandontwikkeling is voorzien (inbreiding), wordt bij aanplant van struweelsoorten aangesloten bij de vegetatietypen (struweeltypen) zoals opgenomen in het Profiel-document van het habitatype H9120. Bij de herziening van het baanbeheerplan na verlening van de vergunning Wet natuurbescherming wordt een passend plantsoenmengsel uitgewerkt. Daarbij wordt in ieder geval aandacht besteed aan de karakteristieke braamsoorten die bij het habitatype horen.

Het initiatief voor de inbreiding binnen de erfpachtgrens ligt bij Bosgroep Zuid Nederland. Buiten de erfpachtgrens ligt dit initiatief bij Staatsbosbeheer. Uitvoering vindt bij voorkeur in een samenwerking plaats.

De uitbreiding bestaat uit nieuwe aanplant van mantelvegetatie buiten het Natura2000-gebied tegen de bestaande bosrand aan. Dit wordt (en is reeds voor een deel) uitgevoerd door de ZLOR BV. Daar waar reeds uitbreiding heeft plaatsgevonden heeft de ZLOR BV een specifiek hazelmuis-plantsoenmengsel toegepast met bes- en vruchtdragende struiksoorten. Het plantsoenmengel is in samenspraak met Staatsbosbeheer samengesteld.

De zoomvegetatie van de bosranden wordt ontwikkeld binnen de huidige roughs van de golfbanen, dus buiten maar wel direct aangrenzend aan het bestaande bos. Hier is momenteel nog kort gemaaid gras aanwezig. Samen met een deskundige op het gebied van natuurlijke graslandontwikkeling bekijkt de ZLOR BV per locatie welk beheerregime het meest geschikt is om de voor het habitatype H9120 kwalificerende zoomvegetatie te kunnen ontwikkelen.

Regulier beheer bosranden

De mantelvegetatie (struweel) wordt eens in de 8 tot 12 jaar beheerd om te voorkomen dat deze zone doorgroeit naar de boomfase, en om voldoende structuurvariatie te behouden. Struiken en bomen worden waar nodig afgezet of geringd. Bij het afzetten van de mantelvegetatie worden de kwalificerende struiksoorten van het habitatype H9120, hulst en taxus, gespaard.

De ontwikkelde zoomvegetatie (kruiden) wordt cyclisch beheerd, waarbij de zoomvegetatie initieel eenmaal per jaar wordt gemaaid en/of begraaasd om verruiging te voorkomen. Wanneer de zoomvegetatie, na verloop van tijd, wat meer verschraald, kan naar verwachting worden volstaan met eenmaal per twee tot drie jaar maaien en/of begrazen. De roughs die onderdeel uitmaken van de bosrand worden derhalve in de toekomst aanzienlijk minder frequent beheerd dan momenteel het geval is (maai frequentie nu circa eenmaal per 2 weken).

Wanneer dominantie van ongewenste soorten, zoals brandnetels, adelaarsvaren en eutrafente braamsoorten (braamsoorten van voedselrijke standplaatsen), optreedt in de zoom- of mantelvegetatie, worden deze soorten met een frequentie van maximaal twee- tot driemaal per jaar verwijderd met een bosmaaier om overwoekering van de gewenste soorten in de bosrandvegetatie te voorkomen. De delen waar kwalificerende soorten voorkomen worden daarbij ontzien.

Effecten beheeringrepen op instandhoudingsdoelen habitatype H9120

In de bovenstaande paragraaf is nader uitgewerkt op welke wijze de ZLOR BV de bosrand wil ontwikkelen en beheren. In deze paragraaf wordt uiteengezet wat het daadwerkelijke effect zal zijn op het habitatype H9120, ten opzichte van het beheer dat in de huidige situatie wordt uitgevoerd binnen het Natura 2000-gebied.

Effecten bosbeheer

De kap ten behoeve van de omvorming van naaldhout naar loofhout in combinatie met aanplant zorgt ervoor dat de kwalificerende boomsoorten van habitatype H9120 zich kunnen uitbreiden op deze locaties. Dit leidt tot een verbetering van de kwaliteit van het bos ten opzichte van de huidige situatie.

Effecten bosrandbeheer

Het aanloopbeheer voor de creatie van bosranden leidt zowel op de inbreidingslocaties als de uitbreidingslocaties ertoe dat er meer variatie aan plantensoorten ontstaat, waarbij kwalificerende soorten van de kruiden- en struweelvegetatie van het habitatype de kans krijgen om zich te ontwikkelen en uit te

breiden. Dit leidt tot een grotere structuurvariatie en een grotere biodiversiteit. Door de geleidelijke omvormingsmethode zijn er geen negatieve effecten te verwachten op het habitatype tijdens de ontwikkeling van de mantel- en zoomvegetatie, aangezien de ontwikkeling zeer geleidelijk gaat over een periode van 12 jaar. Door de ontwikkeling en uitbreiding van de mantel- en zoomvegetatie krijgen soorten die afhankelijk zijn van dit vegetatietype, zoals de Habitatrichtlijnsoort spaanse vlag en de typische soort hazelworm een grotere kans zich hier te ontwikkelen. Ook de Habitatrichtlijnsoort hazelmuis profiteert hiervan. Door de ontwikkeling van uitbreidingslocaties wordt tevens de oppervlakte van het habitatype H9120 uitgebreid.

Conclusie

Ten aanzien van de mogelijk significant negatieve effecten van oppervlakteverlies ten gevolg van bosrandbeheer zijn deze uit te sluiten mits er mitigerende maatregelen worden genomen. Indien de mitigerende maatregelen op de juiste wijze worden uitgevoerd vindt er zelfs een verbetering van de kwaliteit van het bos ten opzichte van de huidige situatie plaats.

Deze mitigerende maatregelen zijn opgenomen onder hoofdstuk 6.1 'voorschriften' van de onderhavige vergunning.

4.6.2 Verdroging en vernatting

De huidige waterhuishoudkundige situatie (onder andere gerealiseerd door de uitgevoerde waterhuishoudkundige maatregelen uit de gebiedsvisie zoals de aanleg poelen, aanleg en verlegging drainage, verwijderen grindkoffers) is gericht op het vasthouden van het water op de golfbaan. Daarmee wordt de waterhuishouding op de golfbaan zelfstandig en onafhankelijk van het natuurgebied geregeld. In de passende beoordeling is toegelicht dat de huidige waterhuishoudkundige situatie niet leidt tot een structurele vernatting en/of verdroging van het Natura 2000-gebied door de gerichte en geminimaliseerde watergift en het voorkomen van afstroming uit de buffers.

Conclusie

Ten aanzien van de mogelijk significant negatieve effecten door verdroging en vernatting zijn deze geheel uit te sluiten.

4.6.3 Verontreiniging

Verontreiniging van het aangrenzende Natura 2000-gebied door gewasbeschermingsmiddelen door afstroming, inwaaien of infiltratie zou in principe kunnen resulteren in negatieve effecten op de aanwezige habitatypes. Op basis van hetgeen is opgenomen in de passende beoordeling kan worden gesteld dat van verontreiniging van het aangrenzende Natura 2000-gebied door gewasbeschermingsmiddelen door afstroming, inwaaien of infiltratie door de geringe, lokale, gedoseerde toepassing, door de beperkte afstroming en door de aanwezigheid van bufferzones, geen sprake is. Omdat er geen sprake is van verontreiniging door gewasbeschermingsmiddelen in het aangrenzende Natura 2000-gebied zal het gebruik van de insecticiden of herbiciden ook niet (direct of indirect) tot rupsensterfte van de Spaanse vlag leiden indien deze zich in de omgeving van de golfbaan zou voortplanten.

Conclusie

Ten aanzien van de mogelijk significant negatieve effecten van verontreiniging door middel van afstroming, inwaaien en infiltratie van gewasbeschermingsmiddelen zijn deze uit te sluiten. Zoals aangegeven wordt het gebruik van bestrijdingsmiddelen afgebouwd naar de beoogde situatie in 2020 waarbij het de insteek is dat er geen gewasbeschermingsmiddelen meer zullen worden gebruikt.

4.6.4 Verzilting

De relevante habitattypen komen optimaal voor in zeer zoete omstandigheden (< 150 mg Cl/l) (bron: www.synbiosis.nl). Deze zijn dan ook zeer gevoelig voor verzilting, de leefgebieden van de habitatsoorten minder. Deze – van zoete omstandigheden afhankelijke habitattypen gebieden kan verzilting negatief zijn, met het verdwijnen van verschillende planten tot gevolg.

Conclusie

Zoals reeds beschreven in de passende beoordeling is de concentratie CL veel lager is dan 200 mg/ zal deze binnen de range van de ecologische vereiste ten aanzien van het zoutgehalte voor de habitattypen H9120 en H9160B (zie figuur 5-5). De mogelijke verzilting leidt daarom niet tot een aantasting van de abiotische kenmerken ter plekke van de habitatype en een belemmering van de verbeterdoelstelling voor kwaliteit. Een significant negatief effect door verzilting is derhalve uitgesloten.

4.6.5 Vermesting

In het baanbeheerplan zijn maatregelen opgenomen om overmatig gebruik van kunstmest, wat kan leiden tot verontreiniging van het oppervlaktewater, te voorkomen:

- Het jaarlijkse bemestingsplan te baseren op bodemonderzoek;
- Geen bemesting te laten plaats vinden binnen 1 meter van het wateroppervlak;
- Registratie van voorraad en verbruik van stikstof- en fosfaat meststoffen.

In paragraaf 3.2.1 van de Omgevingsverordening Limburg 2014, die gewijzigd is naar aanleiding van het in werking treden van de Wet natuurbescherming, is opgenomen dat het op of in de bodem brengen van meststoffen vrijgesteld is van art 2.7 Wnb. Dit houdt dan ook in dat er ten aanzien van het bemesten geen vergunning nodig is.

4.6.6 Verzuring

Verzuring is een probleem op lemige gronden. Op deze bodems kan door een verzuring van de toplaag een versnelde terugloop van de basenbeschikbaarheid in het wortelmilieu optreden. De belangrijkste oorzaak van verzuring is stikstofdepositie. Dat effect wordt in verderop in deze paragraaf beschreven. Een andere vorm van verzuring kan ontstaan door ophoping van bladstrooisel afkomstig van de golfbaan. Lokaal lijkt er sprake van een dik bladerdek in de bosrand. De dominante boomsoorten, Beuk en Eik hebben slecht verteerbaar blad, hetgeen vooral op arme bodems leidt tot een accumulatie van strooisel.

Een te dikke strooisellaag verhindert de vestiging en ontwikkeling van de bij het habitatype behorende ondergroei, wat de kwaliteit van het habitatype doet verminderen. Voorts neemt door verzuring de dominantie van Beuk toe die met z'n zure strooisel voor een verdere verzuring zorgt; er treedt een negatief zichzelf versterkend proces in werking (Hommel et al., 2012). De verzuring door de ophoping van bladafval in het Natura 2000-gebied tast de kwaliteit van het habitatype H9120 Beuken- en

eikenbossen met hulst aan (het enige habitatype waar bladafval van de golfbaan in terecht komt). In Hoofdstuk 6.1 'voorschriften' worden nadere regels gesteld aan de verwerking van bladafval.

Vermesting en verzuring door stikstofdepositie

Verzuring en vermesting van bodem of water kan worden veroorzaakt door de uitstoot (emissie) van vervuilende gasen door bijvoorbeeld fabrieken en (vracht)auto's maar ook door de stookinstallaties van woningen t.b.v. verwarming. De uitstoot bevat onder andere zwaveldioxide (SO₂), stikstofoxide (NO_x), ammoniak (NH₃) en vluchtige organische stoffen (VOS). Deze verzurende en vermestende stoffen komen via lucht of water in de grond terecht en leiden aldus tot het zuurder worden van het biotische milieu.

Verzuring en vermesting leidt tot een directe of indirecte afname van de buffercapaciteit (het neutralisatievermogen) van bodem of water. Op termijn resulteert dit proces in een daling van de pH (maat voor de zuurgraad). Hierdoor zullen voor verzuring gevoelige soorten verdwijnen, wat kan resulteren in een verandering van het habitatype en daarmee mogelijk het verdwijnen van typische (dier)soorten. De groei in veel natuurlijke landecosystemen zoals bossen, vennen en heidevelden wordt gelimiteerd door de beschikbaarheid van stikstof.

Het gevolg van stikstofdepositie is dat deze extra stikstof extra groei geeft. Daarbij is de beschikbaarheid van stikstof bepalend voor de concurrentieverhoudingen tussen de plantensoorten. Wanneer door stikstofdepositie de hoeveelheid beschikbaar stikstof boven een bepaald kritisch niveau komt neemt een beperkt aantal plantensoorten sterk toe ten koste van meerdere andere. Hierdoor neemt de biodiversiteit af. Dit heeft ook effect op de fauna doordat hierdoor verandering van het leefgebied optreden, waardoor een gebied ongeschikt wordt als bijvoorbeeld broed- of foerageergebied.

Het Natura 2000-gebied Geuldal is stikstofgevoelig en de stikstofgevoelige habitatypen bevinden zich in de omgeving van de golfbaan deels in een overspannen situatie (PAS gebiedsanalyse Geuldal nov 2016). De kritische depositiewaarde (KDW) voor Beuken-eikenbossen met hulst is vastgesteld op 1429 mol N/ha/jaar (Van Dobben et al., 2012b), gelijk aan de KDW voor het habitatype Eiken-Haagbeukenbossen (H9160B). De kritische depositiewaarden van de leefgebieden van de Spaanse vlag kent een range van 1200 tot 1800 mol/ha/jaar. De gemiddelde atmosferische stikstofdepositie in de referentiesituatie overschrijdt de kritische depositiewaarde van het habitatype. Ondanks een dalende trend zijn er in 2020 nog locaties waar sprake is van overschrijding en daarmee verzuring.

Ten tijde van het vaststellen van het ontwerpbesluit is gebruik gemaakt van de Programmatische aanpak stikstof. De Afdeling heeft deze inmiddels onverbindend verklaard. Daardoor dient weer te worden gekeken naar de Europese referentiedatum voor het Natura 2000-gebied 'Geuldal' (zijnde 7 december 2004). Gezien het feit dat de bestaande parkeerplaats bij het clubhuis al -in exact dezelfde omvang- vanaf de oprichting van de golfclub in 1956 aanwezig is en sindsdien niet fysiek gewijzigd is, is er sprake van een toegestane situatie op de referentiedatum, zijnde 7 december 2004. Ten aanzien van deze datum is het ledenaantal, dat op de referentiedatum 7 december 2004 631 bedroeg, gezakt naar het huidige aantal leden zijnde 479. Hiermee is de verkeersstroom afgenomen, er zijn immers 152 leden minder. Daarnaast zijn er grosso modo schonere auto's dan in 2004. Er kan derhalve met zekerheid worden gesteld dat er sprake is van een afname van stikstofdepositie ten opzichte van de referentiedatum.

4.6.7 Verstoring door geluid, licht en optische verstoring

Op de golfbaan zijn dagelijks golfers en baanbeheerders voor het dagelijks beheer aanwezig. De golfsport is vorm van recreatief gebruik met een beperkte mate van verstoring naar de omgeving. Dit geldt zowel voor het geluidsaspect als licht en optische verstoring, en geldt ook voor het baanbeheer. De habitattypen Beuken- en eikenbossen met hulst en Eiken-haagbeukenbossen, en de habitatsoorten Spaanse vlag en kamsalamander die worden getoetst in deze passende beoordeling, zijn niet gevoelig voor deze verstoringfactoren. Effecten op de instandhoudingsdoelen van Beuken- en eikenbossen met hulst, de Eiken-haagbeukenbossen, Spaanse vlag en Kamsalamander zijn dan ook uit te sluiten.

De ingekorven vleermuis is wel gevoelig voor verstoring. Verlichting op vliegroutes en in foerageergebieden wordt gemeden. Van verlichting op de golfbaan is echter geen sprake. Daarnaast is de ingekorven vleermuis een nachtdier, dat pas een uur na zonsondergang te voorschijn komt en dan op jacht gaat tot een uur voor zonsopgang. Dat betekent dat er geen overlap in de periode op de dag is tussen de aanwezigheid van deze vleermuissoorten en de golfers. Er is dan ook geen sprake van optische verstoring en/of verstoring door licht en geluid.

4.6 Weerlegging zienswijzen

De zienswijzen, ingediend door de Stichting Dassenwerkgroep Limburg mede namens de Dhr. A.A.L. Velraeds (hierna: de SDL) ontvangen op 22 maart 2019, zullen in het hiernavolgende behandeld worden.

De zienswijzen hebben betrekking op de volgende onderdelen:

- a. *De SDL geeft aan dat zij op 26 april 2012 een handhavingsverzoek hebben gedaan. Het verzoek is gedaan om handhavend op te treden tegen de vermeende illegale uitbreidingen het opschonen van de onder begroeiing in de bosrand van dit Natura 2000-gebied, de berekening van het golfterrein met door onder meer meststoffen en bestrijdingsmiddelen vervuild water en de ingrepen op de waterhuishouding in de nabijheid van dit Natura 2000-gebied. De SDL geeft aan dat de Raad van State uitspraak heeft gedaan en dat hierbij het besluit tot afwijzing van het verzoek tot handhaving is vernietigd. Ook geeft de Raad van State aan dat er een passende beoordeling dient te worden opgesteld. Daarnaast geeft de SDL aan dat de literatuur waarvan gebruik is gemaakt in de passende beoordeling literatuur betreft die in opdracht van de golfclub is gemaakt en daarmee niet representatief is. Ook is er volgens de SDL geen sprake geweest van een onafhankelijk onderzoek en zouden de stellers van de passende beoordeling geen inzicht hebben gehad in het complete dossier.*

Reactie GS

Op 26 april 2012, ontvangen op 27 april 2012, is er een handhavingsverzoek ingediend door de Stichting Dassenwerkgroep Limburg, Stichting Natuur en Landschap Zuid-Limburg, de heer A.A.L. Velraeds en de Verontruste Bewoners rond de Golfbaan dat betrekking had op de volgende aspecten;

- illegale uitbreidingen van het golfterrein van de golfclub in het Natura 2000-gebied 'Geuldal';
- het opschonen van de onder begroeiing in de bosrand van dit Natura 2000-gebied;
- beregening van het golfterrein met water waarvan verondersteld wordt dat het met meststoffen en bestrijdingsmiddelen is vervuild;
- ingrepen op de waterhuishouding in de nabijheid van dit Natura 2000-gebied.

Bij besluit van 28 oktober 2014 (kenmerk 2014/58284) hebben wij het verzoek om handhavend op te treden tegen de golfclub afgewezen. Vervolgens hebben wij het hiertegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard (31 maart 2015, 2015/19475). Tegen dit besluit hebben de Dassenwerkgroep en anderen beroep ingesteld. De Raad van State heeft dit beroep gegrond verklaard (15 juni 2016, 201503953/1/R2) en heeft daarmee het besluit van het college vernietigd.

Volgens de Raad van State had het college naar aanleiding van het handhavingsverzoek van de Dassenwerkgroep en anderen moeten onderzoeken of met de exploitatie van het golfterrein in de huidige omvang en op de huidige wijze de vergunningplicht van artikel 19d van de Nbw 1998 wordt overtreden. Om deze reden heeft de provincie een onafhankelijk bureau, te weten Antea, een passende beoordeling laten uitvoeren. Wij hebben tot op heden nog geen reden gehad om aan de inhoud van de passende beoordeling te twijfelen.

Voor projecten geldt een vergunningplicht als het project een verslechterend of significant verstorend effect kan hebben op een Natura 2000-gebied (art. 2.7 Wnb). Als significante effecten niet met zekerheid kunnen worden uitgesloten, moet er op grond van de Wet natuurbescherming een passende beoordeling worden opgesteld (art 2.8 Wnb).

De passende beoordeling is opgesteld door Antea welke als onderbouwing dient voor de verleende vergunning. In deze passende beoordeling is onderzocht of en zo ja in welke mate er (significant) negatieve effecten kunnen optreden op de natuurlijke waarden en de instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied.

Gelet op het voorgaande zijn in de passende beoordeling de exploitatie, het gebruik en de nog niet uitgevoerde maatregelen van de golfbaan integraal getoetst aan de Wet natuurbescherming in relatie tot het Natura 2000-gebied 'Geuldal' (hoofdstuk 2, Wnb). Er is inzicht gegeven in de totaaleffecten van de aanwezigheid en het gebruik van de golfbaan op de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied 'Geuldal'. De aanwezigheid met de actuele inrichting, het gebruik en beheer van de golfbaan en de nog geplande verbetermaatregelen door de golfbaan worden afzonderlijk en in onderlinge samenhang getoetst. De effecten ervan op de natuurlijke waarden van het Natura 2000-gebied zijn in de passende beoordeling beeld gebracht.

In beginsel kan de aangevraagde vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb in principe slechts worden verleend, indien op grond van de passende beoordeling de zekerheid bestaat

dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zullen worden aangetast. Daarbij geldt dat bij de passende beoordeling het positieve effect van mitigerende maatregelen mag worden betrokken.

Effecten bosbeheer

De kap ten behoeve van de omvorming van naaldhout naar loofhout in combinatie met aanplant zorgt ervoor dat de kwalificerende boomsoorten van habitatype H9120 zich kunnen uitbreiden op deze locaties. Dit leidt tot een verbetering van de kwaliteit van het bos ten opzichte van de huidige situatie.

Effecten bosrandbeheer

Het aanloopbeheer voor de creatie van bosranden leidt zowel op de inbreidingslocaties als de uitbreidingslocaties ertoe dat er meer variatie aan plantensoorten ontstaat, waarbij kwalificerende soorten van de kruiden- en struweelvegetatie van het habitatype de kans krijgen om zich te ontwikkelen en uit te breiden. Dit leidt tot een grotere structuurvariatie en een grotere biodiversiteit. Door de geleidelijke omvormingsmethode zijn er geen negatieve effecten te verwachten op het habitatype tijdens de ontwikkeling van de mantel- en zoomvegetatie, aangezien de ontwikkeling zeer geleidelijk gaat over een periode van 12 jaar. Door de ontwikkeling en uitbreiding van de mantel- en zoomvegetatie krijgen soorten die afhankelijk zijn van dit vegetatietype, zoals de Habitatrichtlijnsoort spaanse vlag en de typische soort hazelworm een grotere kans zich hier te ontwikkelen. Ook de Habitatrichtlijnsoort hazelmuis profiteert hiervan. Door de ontwikkeling van uitbreidingslocaties wordt tevens de oppervlakte van het habitatype H9120 uitgebreid.

Conclusie

In de gemaakte passende beoordeling zijn alle mogelijke effecten beschreven en is geconcludeerd dat er significant negatieve effecten zouden kunnen optreden. Deze effecten worden echter gecompenseerd door de maatregelen en voorwaarden die in acht dienen te worden genomen op grond van de voorschriften die bij de vergunning horen. Op grond van de beschrijving van de bovenstaande uiteenzetting is er zelfs sprake van een verbetering en uitbreiding van de habitattypen.

Daarnaast wordt door de SDL wordt aangevoerd dat de passende beoordeling niet onafhankelijk zou zijn. De betrokkenheid van ZLOR bij de totstandkoming van de passende beoordeling heeft zich slechts beperkt tot het verzorgen van een ontvangst en rondleiding met functionarissen van ANTEA en het naar eer en geweten beantwoorden van hun vragen, veelal per e-mail. Ten aanzien van de zienswijzen omtrent de literatuurlijst merken wij op dat de rapporten die in de literatuurlijst bij het rapport van ANTEA zijn genoemd allemaal door onafhankelijke deskundige instituten zijn opgesteld.

- b. *In de passende beoordeling is aangegeven dat er gebruik wordt gemaakt van het verboden product Merit Turft. In de gedane wateronderzoeken worden de gebruikte gewasbeschermingsmiddelen nergens genoemd. De zullen volgens de SDL dus ook niet onderzocht zijn;*

Reactie GS

Imidacloprid, het werkzame bestanddeel van Merit Turf, is jarenlang één van 's werelds meest belangrijke gewasbeschermingsmiddelen geweest. De laatste jaren zijn er twijfels gerezen over de milieu-effecten ervan. Tot 19 september 2018 (niet 15 maart 2017 zoals SDL abusievelijk stelt) was het gebruik van Merit Turf in Nederland wettelijk toegestaan. Vanaf 19 september 2018 is het gebruik verboden voor sportvelden, zoals de golfbaan, met name vanwege mogelijke schade aan bijen. Vanaf deze datum is er dan ook gestopt met het gebruik van deze middelen. De zienswijze is op dit onderdeel derhalve irrelevant.

Overeenkomstig de Green Deal Sportvelden is het streven om geen gewasbeschermingsmiddelen meer toe te passen vanaf 2020. Om dit te bereiken zijn inmiddels alle greens en afslagplaatsen omgevormd door toepassing van ziektebestendige grassoorten en/of door actieve omvorming of doorzaaien als onderdeel van het Baanplan Wittern 2020.

De in het verleden en tot recent gangbare handelswijze bestaat eruit dat ziektes en plagen handmatig dan wel mechanisch worden bestreden. Indien dit strijdig is met de nagestreefde spelcondities of indien dit door de aard van de ziekte of plaag niet mogelijk is, kan in uiterste nood gebruik worden gemaakt van bestrijdingsmiddelen (herbiciden, insecticide, nematiciden, fungiciden) die zijn vermeld in de laatste verschenen gewasbeschermingsgids (IKC/Plantenziektkundige-Dienst, Wageningen). Dit zijn middelen die wettelijk zijn toegestaan voor gebruik op openbare gazons en sportvelden. Onkruid wordt zoveel mogelijk handmatig verwijderd.

Zoals aangegeven wordt deze handelswijze afgebouwd naar de beoogde situatie in 2020 waarbij geen gewasbeschermingsmiddelen meer zullen worden gebruikt.

Daarnaast stelt de SDL-dat het waterbeheer door ZLOR 'ernstige significante effecten' heeft en had. Dit wordt niet gemotiveerd en onderbouwd met bewijs. Alle in de loop van de tijd uitgevoerde wateranalyses wijzen uit dat het water schoon is. Alle regenwater wordt bovendien binnen het golfterrein opgevangen. Ook de passende beoordeling constateert terecht dat er geen (negatieve) effecten van het waterbeheer door ZLOR zijn op het omringende natuurgebied.

Onder de greens en de tees ligt drainage zodat overtollig water wordt opgevangen in de poelen/buffers en weer kan worden hergebruikt. Er zijn twee onderzoeken naar de waterkwaliteit ter plekke van de golfbaan uitgevoerd. In 2007 is een onderzoek uitgevoerd door het Waterschapsbedrijf Limburg. Van twee drainageputten zijn watermonsters genomen en is onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen en/of meststoffen. Uit de analyseresultaten kan worden afgeleid dat er geen sprake is van een lozing van bestrijdingsmiddelen en/of meststoffen in de bodem. Er is geen sprake van een overtreding van de wettelijke regels.

In 2009 is in een vijftal vijvers en 2 afvoerputten van de golfclub de milieu hygiënische waterkwaliteit onderzocht door Eurofins (25 mei, 2009). Figuur 5-4 toont de monsterpunten; er zijn vijf vijvers bemonsterd en 2 afvoerputten. Met betrekking tot de vijf vijvers blijkt dat nagenoeg alle onderzochte parameters beneden de toetsnormen in het aangegeven toetsingskader en/of de gehanteerde detectielimieten zijn gelegen. Met betrekking tot het water in de 2 afvoerputten blijkt dat alle onderzochte bestrijdingsmiddelen, de pH, nitraat en sulfaat beneden de toetsnormen in de aangegeven

toetsingskaders en/of gehanteerde detectielimieten zijn gelegen. Geconcludeerd wordt dan ook in het onderzoek dat 'er geen sprake lijkt te zijn van dat door het gebruik en onderhoud van de golfclub allerlei schadelijke stoffen in het water van de onderzochte vijvers en putten terecht is gekomen.'

In 2016 zijn er wateranalyses uitgevoerd van een watermonster van de vijver bij hole 12 en hole 16 (opgenomen in bijlage 4). De vijver bij hole 12 wordt gebruikt voor wateropslag ten behoeve van de beregening. Diverse drainsystemen lopen af naar deze vijver en vanuit deze vijver wordt ook weer het bassin nabij hole 15 gevuld. Deze vijver van hole 12 is voorzien van folie.

De drain van de green van 16 is aangesloten op een vijver naast deze green die op zijn beurt aangesloten is op de vijver van hole 12. Deze vijver bij 16 is in 2018 vergroot en voorzien van een ondoordringbare bodemlaag (bentoniet). Uit de analyse van de watermonsters uit deze vijvers blijkt dat het water een goede waterkwaliteit heeft.

Dat de gewasbeschermingsmiddelen de waterkwaliteit niet aantasten blijkt ook uit het voorkomen van amfibieën op het terrein van de golfclub. In en in de nabijheid van de diverse poelen en waterplassen worden momenteel regelmatig amfibieën aangetroffen. Op 31 juli 2015 is het terrein bezocht door een veldmedewerker van RAVON (Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland) en er zijn diverse amfibiesoorten aangetroffen. Op twee locaties op de golfbaan is ook de vroedmeesterpad geïnventariseerd. Met name amfibieën zijn extra gevoelig voor de werkzame stoffen die in de verschillende gewasbeschermingsmiddelen aanwezig zijn. Het voorkomen van verschillende soorten amfibieën in de poelen op de golfbaan is een indicatie dat het water van een dusdanige goede kwaliteit is dat deze soorten zich er kunnen handhaven en voortplanten. Dit bevestigt tevens de onderzoeksresultaten die uit de eerdere twee onderzoeken naar de waterkwaliteit naar voren kwam. ZLOR merkt ook op dat er sinds 2018 een gezonde bijenpopulatie op het terrein gehuisvest is.

Conclusie

Op basis van alle bovenstaande informatie kan dan ook worden gesteld dat van verontreiniging van het aangrenzende Natura 2000-gebied door gewasbeschermingsmiddelen door afstroming, inwaaien of infiltratie door de geringe, lokale, gedoseerde toepassing, door de beperkte afstroming en door de aanwezigheid van bufferzones, geen sprake is.

Omdat er geen sprake is van verontreiniging door gewasbeschermingsmiddelen in het aangrenzende Natura 2000-gebied zal het gebruik van de insecticiden of herbiciden ook niet (direct of indirect) tot rupsensterfte van de Spaanse vlag leiden indien deze zich in de omgeving van de golfbaan zou voortplanten.

- c. *De SDL geeft aan dat de begrenzing van het Natura 2000-gebied in het veld nog altijd niet zichtbaar is. De SDL zou graag zien dat een onafhankelijke bureau de begrenzing in het veld opmeet en markeert;*

Reactie GS

In de Wnb is in artikel 2.6 lid 2 opgenomen dat:

"Gedeputeerde staten kunnen in hun provincie in en rondom een Natura 2000-gebied de nodige kentekenen laten aanbrengen die de aanwijzing van dat gebied en de rechtsgevolgen daarvan kenbaar maken". Dit betreft een zogenaamde 'kan' bepaling wat niet inhoudt dat wij dit ook daadwerkelijk moeten

doen. Wij zien niet de directe noodzaak tot het aanbrengen van een visuele markering waarin over de gehele lengte de grens zichtbaar is.

De afdeling heeft op 28 september 2016 (Uitspraak 201506698/1/R2) een uitspraak gedaan welke betrekking heeft op de ingediende beroepen omtrent de begrenzingdiscussie van het Natura 2000-gebied. De Afdeling heeft hierbij geoordeeld dat door het Ministerie gehanteerde begrenzing de juiste is. Hiervan is een GIS bestand gemaakt waarna een Gis-deskundige de coördinaten kan aflezen van alle vertices ('knikpunten') die op de grens aanwezig zijn. Die coördinaten zouden in het veld middels GPS opgevraagd kunnen worden. Zoals bovenstaand aangegeven is de begrenzing in dat kader helder.

Daarnaast is het bosrandbeheer noodzakelijk voor zowel het omringende bosgebied als voor de golfbaan. Licht, lucht en de juiste begroeiing vormen daarbij de sleutel voor een goede ontwikkeling van beiden. De kap en het beheer voor zowel binnen als buiten het Natura 200-gebied worden dusdanig uitgevoerd dat er verbetering van de kwaliteit van het bos ten opzichte van de huidige situatie zal ontstaan. De ZLOR heeft en had geen enkele intentie om banen uit te breiden (te verbreden) in natuurgebied. Sterker nog er zijn meerdere inbreidingslocaties voorzien die zelfs voor een vergroting van het gebied zorgen. Daarbij kan middels gebruikmaking van de huidige technieken met GPS-apparatuur op elk moment en op elke plaats de ligging van de N2000-grens worden bepaald.

Conclusie

Om voornoemde reden achten wij het niet noodzakelijk om de markering in veld te visualiseren.

- d. *De SDL geeft aan nog altijd van mening te zijn dat er uitbreidingen hebben plaatsgevonden en dat delen van de golfbaan nog altijd binnen de Natura 2000 begrenzing liggen. Ook zou er niet worden voldaan aan de gestelde voorwaarden aan de aanlegvergunning welke op 6 mei 2009 door de gemeente Gulpen-Wittem is afgegeven.*

Reactie GS:

Deze uitbreidingen zijn na verlening van een aanlegvergunning op 25 januari 2005 (aangevuld bij besluit van 16 juni 2009) onderwerp geweest van een reeks juridische procedures, waarin onherroepelijk is komen vast te staan bij uitspraak d.d. 25 januari 2012 van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State¹ dat de bedoelde werkzaamheden op goede grond zijn vergund in 2009.

Bij de onherroepelijke uitspraak van de Rechtbank Limburg van 13 september 2017 is vastgesteld dat aan de eerste voorwaarde verbonden aan het besluit van 16 juni 2009 van de gemeente is voldaan. Over de andere 3 voorwaarden heeft, na gedegen extern onderzoek, dezelfde rechtbank zich bij uitspraak 17 oktober 2018 uitgelaten, en is bevestigd dat ZLOR ook voldaan heeft aan de bij deze vergunningverlening gespecificeerde aanvullende voorwaarden 2 tot en met 4. Ook in hoger beroep zijn deze uitspraken door de Raad van State bevestigd op 20 augustus 2019 (Afd BR RvS 201809511 (ECLI: NL.RVS.2019.2839)).

Daarbij zij opgemerkt dat de bevoegdheid ten aanzien van de aanlegvergunning is gelegen bij de gemeente en dat de zienswijzen op dit punt buiten de grenzen van dit geding vallen.

Conclusie

Op grond van de ingediende zienswijzen zien wij geen aanleiding om de onderhavige vergunning te wijzigen dan wel te weigeren.

4.7 Conclusie

Op grond van bovenstaande beoordeling concluderen wij dat onderhavige door aanvrager aangevraagde activiteit geen (significante) negatieve effecten zal veroorzaken op het betrokken Nederlandse Natura 2000-gebied 'Geuldal', mits deze vergunning en de daaraan verbonden voorschriften worden nageleefd.

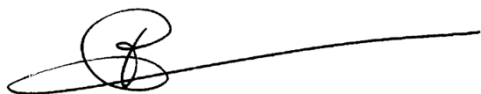
Tegen deze achtergrond is vergunningverlening voor de aangevraagde activiteiten in overeenstemming met het bepaalde bij of krachtens de Wet natuurbescherming.

5. Besluit

Gelet op het bepaalde in de Wet natuurbescherming en voorgaande overwegingen, besluiten wij:

1. aan de Zuid-Limburgse Openluchtrecreatie B.V. een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid van de Wnb te verlenen voor het beheer van de golfbaanranden (binnen de Natura 2000-begrenzing) op een golfbaan gelegen aan de Aubelsweg 1 te Mechelen, zoals aangevraagd d.d. 22 december 2017 met zaaknummer 2018-200070, waarbij de gevolgen voor het Natura 2000-gebied 'Geuldal' zijn gezien;
2. aan de vergunning de beperkingen te stellen en voorschriften te verbinden, zoals opgenomen onder hoofdstuk 7;
3. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 22 december 2017, aangevuld op 12 oktober 2018 en 9 november 2018 deel uitmaken van deze vergunning, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

drs. M.G.P.I. Arts
clustermanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving
team Vergunningen

6. Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u, tegen betaling van de verschuldigde griffierechten, beroep instellen bij de Rechtbank Limburg.

U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit ter inzage is gelegd een beroepschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het beroepschrift moet worden ondertekend en ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht alsmede de redenen van het beroep (motivering). Het beroepschrift moet worden gericht aan: Rechtbank Limburg, locatie Maastricht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht. Als u een beroepschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg verzoeken een voorlopige voorziening te treffen. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

7. Voorschriften

Aan deze vergunning worden de volgende voorschriften verbonden:

- 7.1** Bij het beheer van bos en bosrandvegetatie wordt onderscheid gemaakt in aanloopbeheer en regulier beheer.
- Het aanloopbeheer bestaat uit het creëren van een mantelzoomvegetatie door inbreiding in en uitbreiding van de bestaande bosrand. Bij inbreiding wordt een geleidelijke omvorming van het bestaande bos naar bosrand gerealiseerd door selectieve kap van naald- en loofbomen en het ringen van aanwezige loofbomen in de randzone van het bos, in combinatie met aanplant van voor het habitatype H9120 kwalificerende struiksoorten. Alleen op plaatsen waar door het ringen van loofbomen onveilige situaties kunnen ontstaan, worden deze gekapt.
 - T.a.v. het regulier beheer wordt voor de mantelvegetatie (struweel) een beheercyclus van acht tot twaalf jaar aangehouden. De totale bosrand wordt daartoe verdeeld in 12 beheerblokken met een diepte van 0 tot 30 meter. Per beheerblok wordt maximaal eenmaal in de acht jaar beheer uitgevoerd. Jaarlijks wordt in maximaal twee beheerblokken tegelijk beheer uitgevoerd.
- 7.2** Bij het uitvoeren van het regulier beheer van de mantelvegetaties en de struwelen binnen de golfbanen mag de aanwezige struiklaag in het desbetreffende beheerblok worden gedund. Daarbij mogen brandnetels, adelaarsvarens en eutrafente bramen worden verwijderd en struikvormers en boomvormers worden afgezet. De aanwezige hulst en taxus moeten worden ontzien. Verder is aanplant van nieuwe bomen of struiken enkel toegestaan voor zover het gaat om inheemse en bij het habitatype H9120 behorende soorten. Voor het overige dient na uitvoering van het beheer een evenwichtige soortensamenstelling van de struiklaag te resteren en het bij het beheer vrijgekomen groenafval te worden afgevoerd. Tak- en snoeihout moet op rillen worden gezet.
- 7.3** De ZLOR BV legt jaarlijks (vóór 1 november) ter informatie een werkplan voor aan het bevoegd gezag (de provincie Limburg) waarin de beheeringrepen voor het daaropvolgende jaar zijn beschreven. Staatsbosbeheer ontvangt een kopie van dit werkplan. Dit plan dient te worden ingediend. Indien wij voor 15 november geen reactie hebben gegeven zijn wij akkoord met de beheeringrepen als beschreven in het plan. Mochten wij niet akkoord zijn met de beheeringrepen dan kunnen deze pas worden gestart nadat deze alsnog zijn goedgekeurd;
- 7.4** De ZLOR BV rapporteert jaarlijks (vóór 1 maart) aan de provincie Limburg welke beheer- en inrichtingsmaatregelen zijn uitgevoerd in het voorafgaande jaar. Staatsbosbeheer ontvangt een kopie van deze voortgangsrapportage.

- 7.5** Voor bomen waarvan door een boomdeskundige (VTA gecertificeerd) is vastgesteld dat deze een gevaar (kunnen) opleveren voor de gebruikers van het golfterrein, geldt dat deze te allen tijde mogen worden gekapt. Dit dient minstens 1 dag voor de voorgenomen kap digitaal via de berichten box (<https://mijn.overheid.nl/berichtenbox/inbox/>) of fysiek per post te worden gemeld bij de provincie Limburg;
- 7.6** In het najaar dient het bladafval van de bomen op de golfbaan te worden verwijderd. Het bladafval wordt tot in de baanrand verwijderd, waardoor er een scherpe overgang aanwezig is tussen het geschoonde deel en het niet geschoonde deel. Het bladafval dient op hopen te worden verzameld en zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is te worden opgehaald en afgevoerd om te voorkomen dat de bladeren het Natura 2000-gebied inwaaien;
- 7.8** De overgang van het kort gemaaid gras van de golfbaan naar de aan de rand van de baan gelegen bosrandvegetatie en struwelen zal meerdere malen per jaar worden bijgehouden door: inzet van schapen en/of; afzetten van brandnetel, bramen en adelaarsvaren met bosmaaier (wortels/stompen blijven staan).
- 7.9** Het boskarakter van de mantel- en zoomvegetatie dient behouden te blijven. Daar waar de bosrandzone wordt gecreëerd door inbreiding in het bestaande bos, wordt deze daarom niet breder dan 30 meter. Er wordt in deze zone ruimte gemaakt voor ontwikkeling en aanplant van de mantel- en zoomvegetatie. Bij uitbreiding tegen bestaand bos aan wordt een gemiddelde breedte van 20 meter van de bosrandvegetatie aangehouden.

8. Afschriften

Een afschrift van dit besluit hebben wij verzonden aan:

- Aanvrager, Aubelsweg 1, 6281 PC te Mechelen, als besluit op de aanvraag;
- Bosgroep Zuid Nederland, Huisvenweg 14, 5591 VD te Heeze, ter kennisname;
- Burgemeester en Wethouders van de gemeente Gulpen-Wittem, Postbus 56, 6270 AB Gulpen, ter kennisname;
- De Stichting Dassenwerkgroep Limburg, T.a.v. de heer Jan Baars, Stampstraat 119, 6369 BC te Simpelveld.

Bijlage 1 Passende beoordeling

Bijlage 2 Aanvulling Bosgroep Zuid Nederland
vergunningaanvraag Wet natuurbescherming
2018-200070 d.d. 12 oktober 2018